EUROOPA KOHTU OTSUS (esimene koda)

20. oktoober 2011 *

Kohtuasjas C-140/10,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Hof van Cassatie (Belgia) 25. veebruari 2010. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 17. märtsil 2010, menetluses

Greenstar-Kanzi Europe NV

versus

Jean Hustin,

Jo Goossens,

EUROOPA KOHUS (esimene koda),

koosseisus: koja esimees A. Tizzano, kohtunikud M. Safjan, M. Ilešič, E. Levits ja J.-J. Kasel (ettekandja),

kohtujurist: N. Jääskinen,
kohtusekretär: A. Calot Escobar,

* Kohtumenetluse keel: hollandi.

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades kirjalikke märkusi, mille esitasid:

– Greenstar-Kanzi Europe NV, esindajad: *advocaat* N. Segers ja *advocaat* K. Tielens,

– J. Hustin ja J. Goossens, esindajad: *advocaat* H. Van Gompel ja *advocaat* J. Hensen,

– Hispaania valitsus, esindaja: F. Díez Moreno,

– Euroopa Komisjon, esindajad: F. Wilman ja T. van Rijn,

olles 7. juuli 2011. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

1 Eelotsusetaotlus käsitleb küsimust, kuidas tõlgendada nõukogu 27. juuli 1994. aasta määruse (EÜ) nr 2100/94 ühenduse sordikaitse kohta (EÜT 1994, L 227, lk 1; ELT

eriväljaanne 03/16, lk 390), mida on muudetud nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrusega (EÜ) nr 873/2004 (ELT L 162, lk 38; ELT eriväljaanne 03/45, lk 178) (edaspidi „määrus nr 2100/94"), artikli 11 lõiget 1, artikli 13 lõikeid 1–3 ja artikleid 16, 27, 94 ning 104.

2 Taotlus esitati Greenstar-Kanzi Europe NV (edaspidi „GKE") ning J. Hustini ja J. Goossensi vahelises kohtuvaidluses seoses viimatinimetatute poolt kaubamärgiga Kanzi ja õunapuusordiga Nicoter seotud õiguste väidetava rikkumisega ning kaubamärgiõiguste ja ühenduse sordikaitseõigustega seonduvate õiguste väidetava rikkumisega, mis seisneb asjaolus, et J. Hustin ja J. Goossens turustasid kaubamärgi Kanzi all õunu.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

3 Määruse nr 2100/94 põhjendus 14 kõlab:

„ühenduse sordikaitsel peaks olema ühtne mõju kogu ühenduses, seetõttu tuleb täpselt piiritleda omaniku nõusolekut eeldavad äritehingud; enamike riiklike süsteemidega võrreldes tuleks kaitse rakendusala laiendada sordi teatavale materjalile, et võtta arvesse kaubavahetust väljaspool ühendust asuvate riikidega, kus puudub sordikaitse; õiguste lõppemise põhimõtte sisseviimine peab tagama, et kaitse on proportsionaalne".

4 Nimetatud määruse artikli 11 lõige 1 sätestab:

„Isikul, kes sordi aretas või avastas ja arendas, või tema õigusjärglasel (mõlemad edaspidi „aretaja") on õigus ühenduse sordi kaitsele."

5 Nimetatud määruse artikkel 13 on sõnastatud järgmiselt:

„1. Ühenduse sordikaitse annab ühenduse kaitse alla võetud sordi omanikule või omanikele (edaspidi „omanik") õiguse sooritada lõikes 2 sätestatud toiminguid.

2. Ilma et see piiraks artiklite 15 ja 16 sätete kohaldamist, eeldavad järgmised toimingud kaitstud sordi koostisosade või koristatud materjali (edaspidi „materjal") puhul omaniku luba:

a) tootmine või paljundamine;

b) paljundamiseks ettevalmistamine;

c) müügiks pakkumine;

d) müümine või muu turustamine;

e) eksport ühendusest;

f) import ühendusse;

g) valduses hoidmine mõnel punktides a–f nimetatud eesmärgil.

Omanik võib seada loale tingimusi ja piiranguid.

3. Lõike 2 sätteid kohaldatakse koristatud materjali suhtes üksnes juhul, kui selle saamiseks on kaitstud sordi koostisosi kasutatud ilma loata ning kui omanikul ei ole olnud piisavat võimalust kasutada nimetatud sordi koostisosadega seotud õigust.

[...]"

6 Määruse nr 2100/94 artikkel 16 sätestab:

„Ühenduse sordikaitse ei laiene toimingutele, mis on seotud kaitstud sordi või artikli 13 lõike 5 sätetega hõlmatud sordi mis tahes materjaliga, mis on loovutatud omaniku poolt või tema nõusolekul teistele mis tahes ühenduse osas, või nimetatud materjalist tuletatud mis tahes materjaliga, välja arvatud juhul, kui sellised toimingud:

a) hõlmavad kõnealuse sordi hilisemat paljundamist, välja arvatud juhul, kui sellist paljundamist on kavatsetud juba materjali loovutamise ajal,

või

b) hõlmavad sordi koostisosade eksporti kolmandasse riiki, mis ei kaitse selle taimeperekonna või -liigi sorte, kuhu asjaomane sort kuulub, välja arvatud juhul, kui eksporditav materjal on ette nähtud lõpptarbimiseks."

7 Määruse artikkel 27 sätestab:

„1. Lepingu alusel antud litsentsid võivad hõlmata ühenduse sordikaitset täielikult või osaliselt. Litsents võib olla ainulitsents või lihtlitsents.

2. Omanik võib kasutada ühenduse sordikaitsest tulenevaid õigusi selliste isikute vastu, kellel on litsents ja kes rikub mõnda tema litsentsiga lõike 1 kohaselt seotud tingimust või piirangut."

8 Nimetatud määruse artikkel 94 sätestab:

„1. Omanik võib esitada nõude õigusrikkumise lõpetamise või mõistliku hüvituse maksmise või mõlema kohta igaühe suhtes, kes:

a) sooritab ühenduse kaitse alla võetud sordi puhul ühe artikli 13 lõikes 2 sätestatud toimingu, omamata selleks õigust, või

[...]

2. Igaüks, kes tegutseb tahtlikult või ettevaatamatult, peab lisaks hüvitama omanikule kõnealusest toimingust tuleneva mis tahes täiendava kahju. Kerge ettevaatamatuse korral võib selliseid nõudeid vastavalt ettevaatamatuse astmele vähendada, kuid ometi mitte sedavõrd, et nõue on väiksem kui õigusrikkumise sooritanud isiku poolt sellest saadud kasu."

9 Sama määruse artikkel 104 sätestab:

„1. Omanik võib esitada õigusrikkumise suhtes hagi. Litsentsiaadid võivad esitada sellise hagi juhul, kui see õigus ei ole ainulitsentsi puhul omanikuga sõlmitud kokkuleppes või ameti poolt artikli 29 või artikli 100 lõike 2 kohaselt selgelt välistatud.

2. Igal litsentsiaadil on talle tekitatud kahju hüvitamiseks õigus ühineda õigusrikkumise asjus omaniku poolt esitatud hagiga."

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

10 Nicolaï NV (edaspidi „Nicolaï") on uue õunapuusordi Nicoter „aretaja" määruse nr 2100/94 artikli 11 lõike 1 tähenduses. See sort kannab ainsana õunu, mida turustatakse kaubamärgi Kanzi all, sest need vastavad teatud kvaliteedinõuetele. Selleks et vältida nimetatud sordi ja kaubamärgi kvaliteedi langemist, on loodud valikulise turustamise võrguga samalaadne süsteem spetsifikatsiooniga, mis näeb ette piirangud seoses puu kasvatamisega ja viljade tootmise, säilitamise, sorteerimise ning turustamise osas.

11 Nicolaï 27. aprilli 2001. aasta taotlus õunapuude Nicoter kohta avaldati Ühenduse Sordiameti 15. juuni 2001. aasta ametlikus väljaandes.

12 Taotluses nimetatud kaitsealuse sordi andis Nicolaï 3. septembril 2002 üle Better3fruit NV-le (edaspidi „Better3fruit"). Better3fruit on Nicoter sorti õunapuude kui ühenduse kaitse alla võetud sordi omanik.

13 Better3fruit on ka õunte kaubamärgi Kanzi omanik.

14 Better3fruit ja Nicolaï sõlmisid 2003. aastal litsentsilepingu, mille alusel Nicolaï omandas õunapuude Nicoter aretamise ja turustamise ainuõiguse. Nimetatud leping näeb ette, et Nicolaïl „on keelatud litsentsitoodet üle anda või müüa, kui asjaomane lepingupartner ei ole eelnevalt allkirjastanud 6. lisas sisalduvat aretuslitsentsi (aretaja puhul) või 7. lisas sisalduvat müügilitsentsi (kaubanduspartneri puhul)".

15 Nicolaï müüs 24. detsembril 2004 J. Hustinile 7 000 õunapuud Nicoter. Selle tehinguga ei võtnud J. Hustin mingit kohustust järgida õunte Kanzi aretamisel ja saagi müümisel erilisi tingimusi.

16 Better3fruiti ja Nicolaï vahel 2003. aastal sõlmitud litsentsileping lõpetati 20. jaanuaril 2005. Kuupäeval, mille üle põhikohtuasja pooled vaidlevad, sai GKE ühenduse sordikaitsega ette nähtud ainuõigused õunapuusordi Nicoter osas. GKE sai seega Nicolaï asemel litsentsiaadiks.

17 Seejärel tuvastati 4. detsembril 2007, et J. Goossens müüb õunu kaubamärgi Kanzi all. Selgus, et need õunad tarnis talle J. Hustin.

18 Seetõttu esitas GKE J. Hustini ja J. Goossensi vastu hagi ühenduse sordikaitsega seotud õiguste rikkumise tõttu. Rechtbank van koophandel te Antwerpeni (Antwerpeni esimese astme kaubanduskohus) esimees otsustas 29. jaanuaril 2008 esialgse õiguskaitse korras, et nii J. Hustin kui ka J. Goossens on rikkunud GKE-le kuuluvat ühenduse sordikaitse õigust.

19 Hof van beroep te Antwerpen (Antwerpeni apellatsioonikohus) muutis selle otsuse oma 24. aprilli 2008. aasta otsusega ära. Kohus otsustas, et kuna Nicolaï ei olnud tegelikult järginud talle litsentsilepingust tulenevaid kohustusi, siis ei saa asuda

seisukohale, et J. Hustin ja J. Goossens on rikkunud ühenduse sordikaitse õigusest GKE-le tulenevaid õigusi, kuna Better3fruit ja Nicolaï sõlmitud litsentsilepingus sätestatud piirangud ei kehti J. Hustini ja J. Goosensi suhtes.

20 GKE esitas Hof van beroep te Antwerpeni otsuse peale kassatsioonkaebuse. Kuna Hof van Cassatie (Belgia kassatsioonikohus) kahtles selles, missugune ulatus on määruse nr 2100/94 artiklis 16 toodud õiguste lõppemise reeglil, otsustas ta menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule kaks järgmist eelotsuse küsimust:

„1. Kas [...] määruse [...] nr 2100/94 [...] artiklit 94 koosmõjus [nimetatud] määruse […] artikli 11 lõikega 1, artikli 13 lõigetega 1–3 ning artiklitega 16, 27 ja 104 tuleb tõlgendada nii, et omanik või litsentsiaat võib esitada rikkumise tõttu hagi igaühe vastu, kes sooritab toiminguid seoses materjaliga, mille litsentsiaat on talle müünud või loovutanud, kui ei ole kinni peetud piirangutest, mis on kõnealuse materjali müügi osas kehtestatud litsentsiaadi ja kaitse alla võetud sordi omaniku vahel sõlmitud litsentsilepingus?

2. Kui vastus on jaatav, siis kas selle rikkumise hindamisel on oluline, kas eespool nimetatud tegevuse sooritaja teadis või oleks pidanud teadma asjaomases litsentsilepingus kehtestatud piirangutest?”

Eelotsuse küsimused

21 Eelotsusetaotluse esitanud kohus küsib esimeses küsimuses sisuliselt seda, kas ühenduse õigusega kaitstud sordi omanik või litsentsiaat võib esitada oma õiguste rikkumise peale hagi kolmanda isiku vastu, kes on omandanud materjali teiselt litsentsiaadilt,

kes selle materjali müümisel ei järginud sordi omaniku ja viimati nimetatud litsentsiaadi vahelises litsentsilepingus esitatud tingimusi või piiranguid.

22 Kõigepealt tuleb tähele panna, et põhikohtuasi puudutab üksnes küsimust, kas uus litsentsiaat, st GKE võib esitada õigusrikkumise peale hagi kolmandate isikute vastu, käesoleval juhul J. Hustini ja J. Goossensi vastu, kes omandasid materjali varasemalt litsentsiaadilt, käesoleval juhul Nicolaïlt, kes oma materjali müümisel rikkus tingimusi või piiranguid, mis tulenesid litsentsilepingust, mille ta oli eelnevalt sõlminud ühenduse kaitse alla võetud sordi omanikuga, st Better3fruitiga.

23 Kuigi esimene eelotsusetaotluse esitanud kohtu oletus, st omaniku õigus ise esitada kolmanda isiku vastu hagi õigusrikkumise tõttu, ei tundu põhikohtuasja asjaolusid arvesse võttes olevat asjakohane, tuleb siiski märkida, et määruse nr 2100/94 artikli 94 lõige 1 annab ühenduse kaitse alla võetud sordi omanikule õigusrikkumise korral hagi esitamise õiguse.

24 Kuna litsentsiaadi õigus esitada selline hagi on seotud sordi omaniku vastava õigusega, on oluline esmalt täpselt kindlaks määrata, millistele määruses nr 2100/94 sätestatud tingimustele on allutatud selle õiguse kasutamine omaniku poolt.

25 Määrusega nr 2100/94 kehtestatud sordikaitse osas tuleb märkida, et see näeb ette erinevad kaitsetasemed ja erinevad õiguskaitsevahendid.

26 Esiteks on olemas „esmane” kaitse, mis hõlmab vastavalt määruse nr 2100/94 artikli 13 lõikele 2 sordi koostisosi. Koristatud materjali suhtes kohaldatakse aga „teisest” kaitset, mida on küll samuti mainitud selle määruse artikli 13 lõikes 2, kuid mis on

tugevalt piiratud sama artikli lõikega 3. Nii et kuigi sordi koostisosad ja koristatud materjal kuuluvad mõiste „materjal" alla nimetatud määruse artikli 13 lõike 2 tähenduses, on nende kahe kategooria puhul ette nähtud kaitse siiski erinev.

27 Teiseks näeb määrus nr 2100/94 ette mitu õiguskaitse võimalust. Kõnealuse määruse artikli 94 lõike 1 kohaselt võib esitada õigusrikkumist puudutava hagi igaühe suhtes, kes omamata selleks õigust sooritab ühenduse kaitse alla võetud sordi puhul ühe artikli 13 lõikes 2 sätestatud toimingu.

28 Otseselt litsentsilepingute kohta näeb määruse nr 2100/94 artikli 27 lõige 2 ette, et omanik võib kasutada ühenduse sordikaitsest tulenevaid õigusi sellise isiku vastu, kellel on litsents ja kes rikub mõnda tema litsentsiga sama artikli lõike 1 alusel seotud tingimust või piirangut.

29 Seega tuleb eristada ühelt poolt omaniku poolt litsentsiaadi vastu esitatud hagisid ja teiselt poolt hagisid, mis on esitatud kolmanda isiku vastu, kes sooritab toiminguid kaitstud materjaliga, omamata selleks õigust.

30 Põhikohtuasjas on tegemist nendest kahest juhtumist viimasega, mille puhul tuleb lisada, et määruse nr 2100/94 artikli 104 lõige 1 annab litsentsiaadile võimaluse esitada omaniku asemel õiguste rikkumise peale hagi. GKE-l on litsentsiaadina seega õigus esitada hagi õigusrikkumise peale J. Hustini ja J. Goossensi vastu.

31 Samas tuleb siiski märkida, et määruse nr 2100/94 artiklis 16 esitatud „õiguste lõppemise" eeskirja kohaselt ei laiene ühenduse sordikaitse toimingutele, mis on seotud kaitstud sordi mis tahes materjaliga, mis on loovutatud omaniku poolt või tema nõusolekul teistele mis tahes Euroopa Liidu osas, välja arvatud juhul, kui sellised toimingud hõlmavad kas kõnealuse sordi hilisemat paljundamist, välja arvatud juhul, kui sellist paljundamist on kavatsetud juba materjali loovutamise ajal, või hõlmavad sordi koostisosade eksporti kolmandasse riiki, mis ei kaitse selle taimeperekonna või -liigi sorte, kuhu asjaomane sort kuulub, välja arvatud juhul, kui eksporditav materjal on ette nähtud lõpptarbimiseks.

32 Määruse nr 2100/94 artiklist 16 ja selles sätestatud eeskirjast tuleneb, et sellisel juhul, nagu käsitletakse põhikohtuasjas, on GKE poolt, kes tegutseb uue litsentsiaadina sordi omaniku, st Better3fruiti asemel, J. Hustini ja J. Goossensi vastu hagi esitamine õiguste rikkumise tõttu võimalik üksnes juhul, kui omaniku õigused ei ole lõppenud.

33 Selle kohta selgub kohtule esitatud toimikust, et Better3fruit ja Nicolaï sõlmisid litsentsilepingu, mille alusel Better3fruit andis Nicolaïle ainuõiguse aretada ja turustada Nicoter sordi õunapuid ja ka kasutada nendega seotud õigusi.

34 Kõnealune litsentsileping sisaldas tingimusi või piiranguid, mille kohaselt Nicolaïl ei olnud õigust loovutada ühtki selle litsentsilepingu esemeks olevat toodet, kui asjaomane kolmas isik ei kohustu neid tingimusi või piiranguid järgima.

35 Seega tuleb uurida, kas kahes eelmises punktis esitatud asjaolusid arvestades on ühenduse kaitse alla võetud sordi omaniku õigused lõppenud.

36 Määruse nr 2100/94 artiklis 16 ette nähtud õiguste lõppemise põhimõtte ulatust ei ole Euroopa Kohus varem tõlgendanud.

37 Eelotsusetaotluse esitanud kohus küsib, kas hoolimata sellest on käesoleval juhul Euroopa Kohtu praktika selle põhimõtte kaubamärgiõiguses rakendamise kohta kohaldatav analoogia alusel.

38 Kõnealusest kohtupraktikast kaubamärgiomaniku ja litsentsiaadi suhete kohta tuleneb, et kui litsentsiaat viib turule asjaomast kaubamärki kandvad kaubad, tuleb seda põhimõtteliselt pidada toimunuks kaubamärgi omaniku loal (vt 23. aprilli 2009. aasta otsus kohtuasjas C-59/08: Copad, EKL 2009, lk-3421, punkt 46).

39 Samas ilmneb nimetatud kohtupraktikast, et litsentsileping ei ole võrdväärne sellega, et omanik nõustub täielikult ja tingimusteta selle kaubamärgiga tähistatud kaupade turustamisega litsentsiaadi poolt (vt eespool viidatud kohtuotsus Copad, punkt 47).

40 Konkreetsemalt sordikaitse osas tuleb märkida, et määruse nr 2100/94 artikli 27 lõige 2 näeb otsesõnu ette omaniku võimaluse kasutada neid kaitseõigusi litsentsiaadi vastu, kui too rikub mõnda litsentsilepingu klauslit.

41 Mis aga seevastu puudutab kolmandate isikute vastu määruse nr 2100/94 artiklis 94 ette nähtud nõude esitamist õigusrikkumise korral, siis tuleb arvesse võtta kõnealuse määruse põhjendust 14, mille kohaselt peab sordiomanikule antud kaitse olema proportsionaalne. Sellest järeldub, et litsentsilepingu mõne klausli rikkumine ei tähenda,

et omaniku nõusolek igal juhul puuduks. Eelkõige ei saa sellist nõusoleku puudumist eeldada juhul, kui litsentsiaat rikub litsentsilepingu tingimust, mis ei mõjuta kokkulepet turustamise kohta ja seega ka mitte sordiomaniku õiguste lõppemist.

42 Kuna Euroopa Kohtule esitatud toimik ei sisalda litsentsilepingu lisasid 6 ja 7, millele kõnealuses lepinguklauslis viidatakse, siis ei ole Euroopa Kohtul piisavaid andmeid, et määrata, millist tüüpi lepinguklausliga on põhikohtuasjas tegemist. Seega jääb eelotsusetaotluse esitanud kohtu ülesandeks kvalifitseerida talle lahendamiseks esitatud kohtuasja faktide ja asjaolude alusel kõneluse litsentsilepingu klauslid.

43 Kui eelotsusetaotluse esitanud kohus peaks otsustama, et kaitstud materjal loovutati litsentsiaadile mõnd lepingu tingimust või piirangut rikkudes, mis tugineb otseselt sordi kaitset puudutavatele ühenduse õiguse olulistele sätetele, siis tuleb järeldada, et kõnealuse materjali loovutamine litsentsiaadi poolt kolmandale isikule toimus omaniku nõusolekul, sest viimase õigused ei ole lõppenud. Seevastu lepingu mis tahes muud laadi rikkumine ei takista omaniku õiguste lõppemist.

44 Eeltoodud kaalutlusi arvesse võttes tuleb esimesele eelotsuse küsimusele vastata, et määruse nr 2100/94 artiklit 94 koosmõjus nimetatud määruse artikli 11 lõikega 1, artikli 13 lõigetega 1–3 ja artiklitega 16, 27 ning 104 tuleb niisugustel asjaoludel, nagu on kõne all põhikohtuasjas, tõlgendada nii, et litsentsiaat võib esitada õigusrikkumise tõttu hagi kolmanda isiku vastu, kes omandas materjali teise litsentsiaadi vahendusel, kes rikkus viimati nimetatud litsentsiaadi ja sordi omaniku vahel varem sõlmitud

litsentsilepingust tulenevaid tingimusi või piiranguid osas, milles kõnealused tingimused või piirangud tuginevad otseselt asjaomase sordi kaitset puudutavatele ühenduse õiguse olulistele sätetele, mille kontrollimine on siseriikliku kohtu ülesanne.

45 Teise küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas rikkumise hindamisel on vaja kindlaks määrata, kas kolmas isik, kes sooritas müüdud või loovutatud materjaliga toiminguid, teadis või oleks pidanud teadma litsentsilepingus esitatud tingimustest või piirangutest.

46 Selles osas tuleb märkida, et määruse nr 2100/94 artikli 94 lõige 1 täpsustab tingimusi, mille alusel ühenduse kaitse alla võetud sordi omanik võib esitada hagi õiguste rikkumise peale rikkumise toime pannud isiku vastu, et nõuda kas rikkumise lõpetamist või mõistliku hüvituse maksmist või mõlema heastamisvahendi kombineerimist.

47 Kõnealuse artikli lõige 2 loetleb juhtumid, kui sordi omanik võib lisaks esitada hagi tema õiguste rikkuja vastu, et saada tema põhjustatud kahju eest hüvitist. Et omanik saaks nõuda sellist hüvitist kantud kahju eest, peab rikkumise toimepanija vastavalt nimetatult lõikele 2 olema toiminud tahtlikult või ettevaatamatult. Kerge ettevaatamatuse korral võib põhimõtteliselt selliseid nõudeid vastavalt ettevaatamatuse astmele vähendada.

48 Nende kahe lõigu sõnastuse võrdlusest ilmneb, et lõikes 1 ei ole ühtki subjektiivset tegurit. Seega tuleb asuda seisukohale, et selline subjektiivne element nagu litsentsilepingus esinevatest tingimustest ja piirangutest teadmine ei etenda rikkumise hindamisel ja sellise rikkumise toimepanija vastu hagi esitamise õiguse puhul põhimõtteliselt mitte mingit rolli.

49 Eeltoodust tulenevalt tuleb teisele eelotsuse küsimusele vastata, et rikkumise hindamisel ei ole oluline, kas kolmas isik, kes sooritas müüdud või loovutatud materjaliga toiminguid, teadis või oleks pidanud teadma litsentsilepingus esitatud tingimustest või piirangutest.

Kohtukulud

50 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule märkuste esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (esimene koda) otsustab:

1. Nõukogu 27. juuli 1994. aasta määruse (EÜ) nr 2100/94 ühenduse sordikaitse kohta (muudetud nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrusega (EÜ) nr 873/2004) artiklit 94 koosmõjus nimetatud määruse artikli 11 lõikega 1, artikli 13 lõigetega 1–3 ja artiklitega 16, 27 ning 104 tuleb niisugustel asjaoludel, nagu on kõne all põhikohtuasjas, tõlgendada nii, et litsentsiaat võib esitada õigusrikkumise tõttu hagi kolmanda isiku vastu, kes omandas materjali teise litsentsiaadi vahendusel, rikkudes viimati nimetatud litsentsiaadi ja sordi omaniku vahel varem sõlmitud litsentsilepingust tulenevaid tingimusi või piiranguid osas, milles kõnealused tingimused või piirangud tuginevad

otseselt asjaomase sordi kaitset puudutavatele ühenduse õiguse olulistele sätetele, mille kontrollimine on siseriikliku kohtu ülesanne.

2. Rikkumise hindamisel ei ole oluline, kas kolmas isik, kes sooritas müüdud või loovutatud materjaliga toiminguid, teadis või oleks pidanud teadma litsentsilepingus esitatud tingimustest või piirangutest.

Allkirjad